



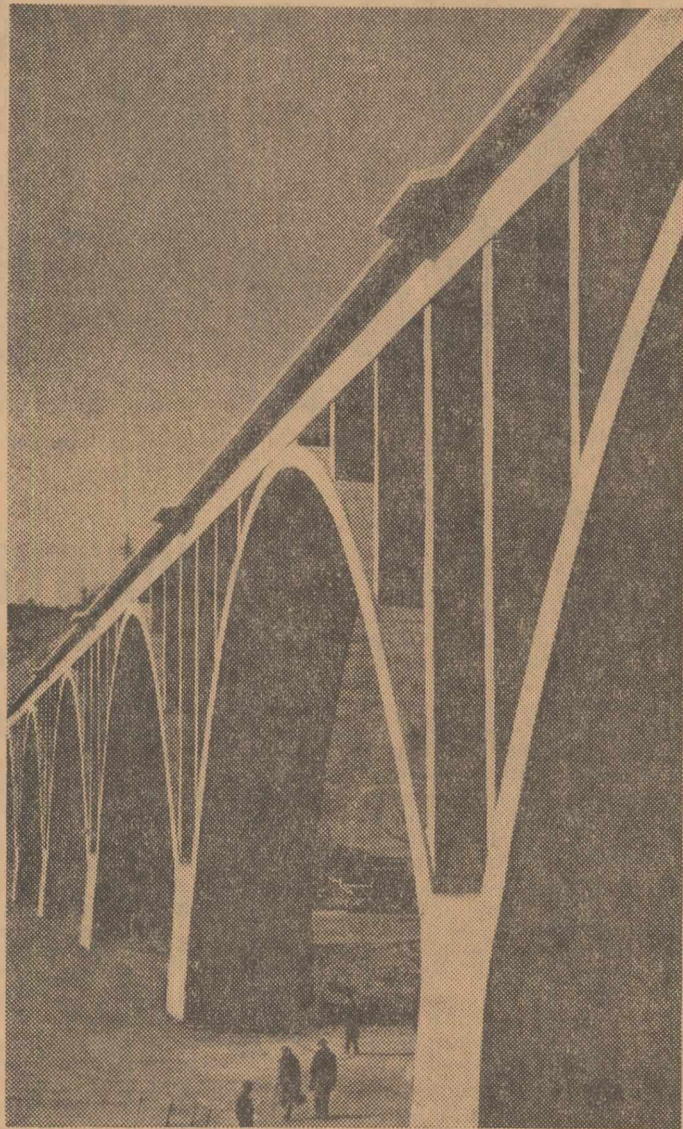
# România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

In numărul de azi

- Sport
- Ieri, azi, mâine (Pag. a 3-a)
- Note de drum din Grecia (Pag. a 4-a)

## Șantier artistic în zona Porților de Fier



Viaductul Jidoștița, primul dintre cele care s-au înălțat pe șantierul feroviar de la Porțile de Fier

Foto: MIHAI POPESCU

Titlul nu vrea să includă, cu orice preț, o figură de stil; cele două cuvinte de la început trebuie citite întocmai: șantier artistic. În fotografia alăturată puteți vedea doar una dintre operele de artă terminate, asemănătoare altora, care se încheagă pe o lungime de peste 23 de kilometri. Autorii, e drept, nu sînt cunoscuți sub denumirea sculptorilor. Li se spune podari sau tuneliști. Lucrările lor vor rămîne însă mărturie a măiestriei, întregind renumele acestor locuri pe care se va statornici vestita hidrocentrală de la Porțile de Fier.

Opera artiștilor de pe șantierul durărilor slujește unor scopuri de însemnată utilitate pentru om: trasează calea nouă feroviară și autovehiculelor pe porțiunea dintre Valea Cladovei și Comarnic. Este cit se poate de lesne să rezumi: 34 de viaducte pentru șosea, 21 de viaducte și poduri pentru calea ferată, zece tuneli! Dar fiecare metru câștigat pe verticală sau în adînc, prin măruntaiele stîncilor, presupune un izvor nesecat de inventivitate și cugetanță. Sigismund Doboș e tunelist de peste 30 de ani. De la primul tunel Petroseni — Petrița pînă la galeria de fugă a hidrocentralei de pe Argeș, a înțeles fel de fel de straluci de rocă: mai dură, mai puțin dură, lată însă și aici, la tunelele de la Bahna, săpate în aceeași coastă de munte (printr-unul va trece șoseaua, prin celălalt calea ferată) de cîteva ori a avut surpriza unor „alunecări” ale boltei. Sistemul de armare s-a modificat, după caz, înaintarea a continuat, dar fiecare lamelă betonată în plus a fost

și mai este încă sinonimă cu o mare izbîndă. Pe traseul vastului șantier feroviar, cel mai impunător viaduct realizat pînă acum, este cel de la Slătînicul Mare. Dacă privești în sus, de la baza unui dreptunghi de beton (înalt de 56 de metri), te cuprinde ameteala. Poate că aceeași senzație o încearcă acum și maestrul Condrea Mănescu. Esențialul rămîne însă că în timp ce se sapa și se turnau fundațiile viaductului, încercatul maestrului podar n-a clipit niciodată a ezitare, chiar în fața unor situații grele și neprevăzute.

L-am cunoscut la șantierul Vîrciorova și pe tînărul inginer Mihai Dobrovalchi, tot în ipostaza unui artist, care se frămîntă să găsească alte și alte sisteme la montarea grinzelor de viaducte, pentru șosea, grinzi din beton armat precomprimat lungi de 30 de metri și cîntărind fiecare cîte 50 de tone. Tot creație se cheamă și munca unor șoferi cum este Alexandru Tarțiu, în condițiile cînd se „cațără” cu autobusculele pe versanți a-

brupți, ca să încerce fîndările de stîncă explodate. Lucrările de valoare artistică de pe șantierul Porțile de Fier sînt rezultatul unei activități aspre, de un autentic eroism cotidian. Constructorii de viaducte, poduri și tunele s-au angajat să dea în exploatare noua cale ferată și noua șosea cu șase luni mai devreme decît termenul înscris în grafice. Stadiul la care se află șantierul atestă temeinicia angajamentului.

VICORIA CIORBAGIU

## Conferirea „Ordinului Muncii” cl. I tovarășului Dumitru Ivanovici

Tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Stat a înmînat vineri la amiază tovarășului Dumitru Ivanovici, membru al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., „Ordinul Muncii” clasa I, conferit cu prilejul împlinirii vârstei de 50 de ani, pentru activitatea îndelungată în mișcarea muncitorească și meritele deosebite în opera de construire a socialismului. (Agerpres)

În construcție la Oradea

## O fabrică de mobilă

ORADEA (Agerpres). — În localitate a început construirea unui nou obiectiv industrial — fabrica de mobilă.

La intrarea sa în funcțiune, termen stabilit pentru semestrul II al anului viitor, fabrica va produce anual 20.000 garnituri de mobilă stalon modern, 2.200 garnituri de mobilă de artă și va furniza semifabricate masive pentru alte 1.800 garnituri fabricii de mobilă din Satu Mare care se construiește în paralel și cu care va coopera.

## Lucrări moderne de aeraj în mine

DEVA. — (Agerpres). La întreprinderea minieră Barza, s-a experimentat cu succes o nouă metodă de executare a lucrărilor de aeraj în mină, la mari adîncimi. În locul săpării și construirii de sulitori, se fac găuri de sondă cu diametru mare în care se introduce tuburi de metal. Prin aplicarea acestei metode se obține o creștere de circa 6 ori a vitezei de avansare și se economisește de fiecare ml de sulitor cîte 1,2 mc lemn de mină.

## Bucatele nu devin mai gustoase sub strălucirea candelabrelor

În locul grandomaniei în construcția unor localuri se cere dragoste de meserie, pricepere și talent comercial din partea personalului din restaurante

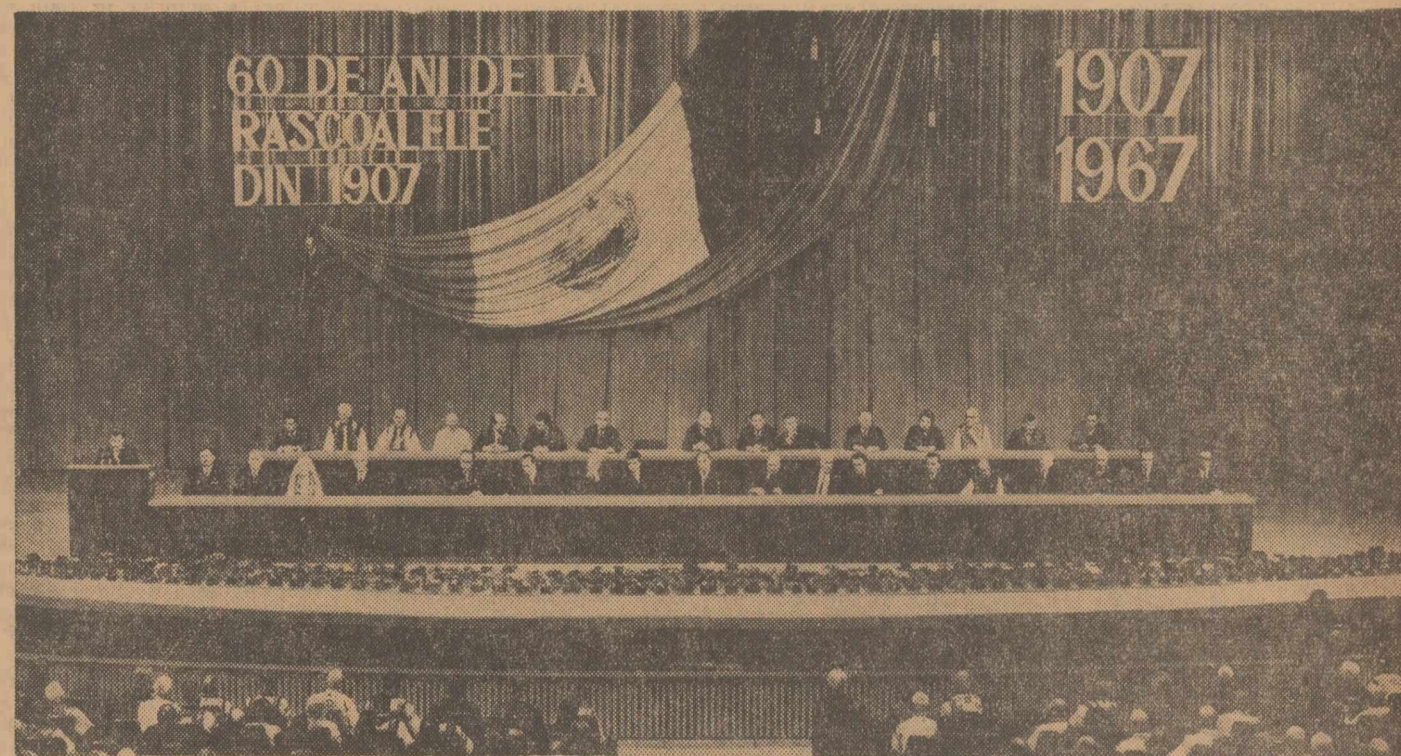
La marginea Clujului, pe strada Gheorghieni, există un bufet care n-are nimic din ceea ce numim „condiții”: n-are vîd comercial, n-are amplasament în centrul aglomerat, n-are cadru elegant, n-are săli de mese măsurate cu hectarul, n-are ospatari cu costum negru și specializare la cursuri de la Sinaia sau din țări îndepărtate, n-are orchestra cu „renumiți” solisti vocali, n-are șervețele cu monogramă și candelabre de la Pădurea Neagră. N-are!

În schimb, are clienți și renume: nu există clujean care să nu cunoască și să nu iubească acest bufet, după cum nu există vizitator care să fie în trecere prin oraș și să n-aibă curiozitatea să-l vadă, ca să poată povesti despre el la Iași, Suceava sau București. Într-adevăr, localul n-are nimic spectaculos — în afară de doi oameni: Iosif Orban și Vicoria Orban. Doi oameni care au făcut dintr-un local mizer și murdar, unde se servea țuică și rachiu, un local strălucind de curățenie, în care clientul este primit ca un adevărat oaspete, unde se oferă din zorii zilei și pînă noaptea produse de zahana, unde ospătarii înainte de a servi se spală pe mâini ca medicul ina-

nte de operație, unde se prețuie ORICIND, ORICE dorința clientului. Prin ce-au realizat acești doi oameni, lucruri care de ani de zile au fost doar de zădărnici? Prin hărnicie, cunoașterea meseriei și tragere de inimă. Tragere de inimă care i-a făcut să-și aducă televizorul de acasă, pentru că poate clienții vor să nu piardă simțămîntul „Baronului”... „Omul sfințește locul” spune o vorbă din bătrîni, dar omul poate să și nenorocască locul — adăugăm noi, în deplină cunoștință de cauză. Să argumentăm: în același Cluj, pe aceeași stradă Gheorghieni,

## 60 de ani de la răscoalele țărănești din 1907

# Adunarea solemnă din Capitală



Prezidiul adunării solenne.

Foto: AGERPRES

## Cuvîntarea tovarășului Paul Niculescu - Mizil

Stimați tovarăși, Intregul nostru popor aniversază împlinirea a 60 de ani de la marea răscoală țărănească din 1907, care a înscris în istoria României o nepieritoare pagină de eroism, sacrificiu și măreție revoluționară. Îndreptată împotriva silnicilor și asuprii moșierilor, pentru pămînt, libertate și dreptate socială — răscoala din 1907 a zguduit profund societatea burgheză-moșieră, a constituit una dintre

cele mai de seamă bătălii sociale pentru eliberarea de exploatare și împlinirea năzuințelor de viață mai bună ale celor ce muncesc, pentru progresul României. Răscoala din 1907, uriașă ridicare de mase, a prilejuit o puternică manifestare a influenței exercitate de țărănimea în plămădirea destinului poporului român, a rolului hoților pe care ea l-a avut de-a lungul secolelor în faura istoriei patriei. Țărănimea a asigurat pîinea tuturor generațiilor transmițînd din tată-n fiu îndeletnicirile agriculturii, și-a făurit cu ingeniozitate uneltele de muncă și a născut în rîndurile ei primele meșteșuguri, a tăiat drumuri, a ridicat cetăți și alte lăcașuri de înaltă măiestrie arhitecturală ale căror relicve stîrnesc și astăzi admirația. Prin munca și eforturile sale, țărănimea a adus o contribuție de seamă la crearea avuțiilor poporului, la formarea și dezvoltarea culturii naționale, la clădirea civilizației omenești în patria noastră.

„Talpa țării” cum i se spune, țărănimea a susținut în decursul istoriei întregul edificiu al organizării sociale. Înfruntînd cele mai aspre încercări, trudind din greu în arșiță și ger, folosind coasa ca unealtă de muncă dar și ca armă împotriva dușmanilor — țărănimea are meritul de a fi conservat, ca un sipet minunat, cele mai de preț atribute ale personalității naționale a poporului român.

Dînd jertfe fără șovăire în ceasurile de restriște, țărănimea a format cu pieptul ei zid de apărare țării, pămîntului străbun. Momentele cele mai importante, de răscrucă, ale luptei poporului român pentru scuturarea jugului și împlinirii străine, pentru libertate și neam, pentru formarea statului național unitar și cucerirea independenței și suveranității naționale, pentru victoria revoluției și construcției socialiste poartă pecetea participării active a țărănimii, însușită de nemărginit patriotism.

„Multă vreme, de-a lungul milenarilor existente a poporului român — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul cooperativelor agricole de producție — țărănimea a fost cea mai importantă forță a progresului social, purtătoarea

năzuințelor de neam și a sentimentului de demnitate națională. Animată de o neîmormîntată dragoste pentru gîia strămoșească și de un înalt spirit de sacrificiu, țărănimea s-a ridicat în calea năvălitorilor și a crotopitorilor, a apărut cu propriul ei singe independentă țării, însăși ființa națională a poporului”. În marea cronică a luptei revoluționare a poporului sînt pentru totdeauna consemnate bărbăția și dirzenia neînduplecată cu care masele țărănimii s-au ridicat împotriva exploatare și asuprii. Flăcările răscoalei de la Bobilna, ale războiului țărănesc condus de Gheorghe Doja, ale marilor răscoale populare în fruntea căreia s-au aflat Horia, Cloșca și Crișan, flăcările aprinse de moșii lui Avram Iancu, de pandurii lui Tudor Vladimirescu și de oștirile revoluționare din 1848 strălucesc în istoria poporului român ca mesaje de lumină ale trecutului, care s-au unit cu vîlvățile din 1907, purtînd prin veacuri mărturia potențialului de energie revoluționară a țărănimii noastre, a capacității poporului român de luptă pentru progres social.

Aceste tradiții și-au găsit împletirea în epoca modernă cu lupta clasei muncitoare care — afirmîndu-se de la apariția ei pe arena socială a României ca cea mai consecventă clasă revoluționară, purtătoare neînfîcricată a intereselor tuturor celor ce muncesc — a ridicat pe o treaptă superioară lupta întregului popor pentru eliberarea națională și socială, i-a dat claritate de scop, i-a imprimat spiritul său de organizare, i-a înflăcărat combativitate, tenacitate, o conștiință tot mai înaltă — factori esențiali ai victoriei dobîndite de oamenii muncii. Sub conducerea proletariatului și a Partidului comunist, prin lupta unită a muncitorilor și țărănilor, a tuturor oamenilor muncii, și-a putut găsi astfel deplină realizare cea mai înaltă aspirație a poporului — dreptul de a fi unicul stăpîn al patriei și al vieții sale.

Tovarăși, Rădăcinile marilor răscoale din 1907 sînt adînc, organic împletite în realitățile economice și sociale actuale.

În sală se aflau membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv, secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai

În sala Palatului Republicii Socialiste România a avut loc vineri după-amiază adunarea solemnă prilejuită de împlinirea a 60 de ani de la răscoalele țărănești din 1907. Fundalul scenei era dominat de drapelul rașii și tricolor. Cu litere mari erau înscrise datele: 1907—1967.

În aplauzele prelungite ale celor peste 3.000 de participanți, în prezidiul adunării au luat loc, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț, Constantin Drăgan, președintele Consiliului Central al Uniunii Generale de Sindacatură, Vasile Vilcu, președintele Uniunii Naționale de Cooperativelor Agricole de Producție, Dumitru Popa, prim-secretar al Comitetului orășnesc București al P.C.R., Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii, acad. Ștefan Milcu, vicepreședinte al Academiei, Pompiliu Macovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Petru Enache, prim-secretar al C.C. al U.T.C., Suzana Gădea, președinta Consiliului Național al Femeilor, acad. Zaharia Stanescu, președintele Uniunii Scriitorilor, acad. P. Constantin Scutariu, Gheorghe Stoica, membru al Consiliului de Stat, acad. Andrei Ojetea, directorul Institutului de istorie „Nicolae Iorga” al Academiei, Ion Popescu-Pujari, directorul Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Ion Dumitrescu, președintele Uniunii Compozitorilor, Gheorghe Necula, prim-secretar al Comitetului regional București al P.C.R., țărani participanți la răscoalele din 1907: Ilie Boanțaru, din regiunea Argeș, Iordache Bălan, din regiunea Bacău, Nastase St. Bira, din regiunea București, Costea Porumboiu, din regiunea Galați, Maria Tănăsioiu, din regiunea Oltenia, Constantin Vasilescu, din regiunea Ploiești, Gheorghe Iacobci, din regiunea Suceava, Ion Cozma, muncitor la uzinele „Semănătoarea” din București, Gheorghe Goina, Erou al Muncii Socialiste, președintele Cooperativelor agricole de producție din comuna Sîntana, regiunea Crișana, Petre Mihalache, președintele cooperativei agricole de producție din comuna Tirzii, regiunea Iași, Iancu T. Oлару, pensionar comunist din Pașcani.

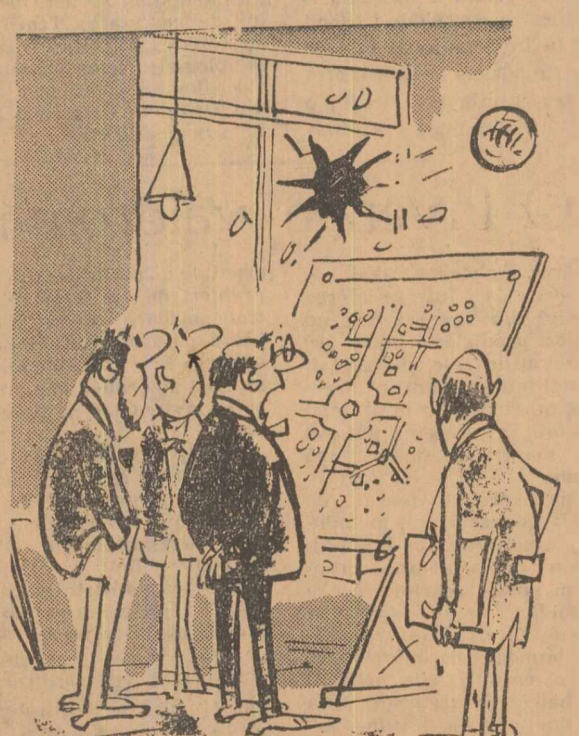
În sală se aflau membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv, secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai

(Continuare în pag. a 2-a)

(Continuare în pag. a 2-a)

## UNA PE ZI

de MATTY



— A propos !... unde sînt spațiile de joc pentru copii ?

## TELEGRAMĂ

Majestății Sale Constantin Regele Elenilor

Cu ocazia sărbătorii naționale a Greciei, rog pe Majestatea Voastră să primească din partea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și a mea personal cele mai bune urări pentru fericirea dv. personală, pentru prosperitatea poporului grec și continua dezvoltare a prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre.

CHIVU STOICA  
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

# 60 DE ANI DE LA RĂSCOALELE ȚĂRĂNEȘTI DIN 1907

## Cuvîntarea tovarășului Paul Niculescu-Mizil

(Urmare din pag. 1)

nomice și social-politice din România acelor vremuri, în situația deosebit de grea a maselor țărănești, apăsate de jugul exploatareii semifeudale și capitaliste, lipsite de pământ și de drepturi, supuse arbitrarului și abuzurilor moșierilor și arendașilor, ale autorităților burghezo-moșieresti.

Trecerea societății românești de la orînduirea feudală la cea capitalistă s-a desfășurat printr-un proces în cursul căruia, una din sarcinile principale ale revoluției burghezo-democratice — desființarea marii proprietăți funciare — nu a fost pe deplin realizată. Cu toate că reforma agrară din 1934 a desființat iobăgia și a jucat un rol pozitiv în dezvoltarea economică și socială a României, totuși ea nu a lichidat proprietatea moșierască, menținînd din nou, clasa, rusefiurile, învoielii agricole și alte servitute cu caracter feudal. Ca rezultat, țărănimea era nevoită să suporte jugul dublu al formelor de exploatare feudale capitaliste.

Nedreapta împărțire a pământului de la începutul secolului al XX-lea este ilustrată de statisticele vremii, care arată că 4170 de mari proprietari cuprîneau 57 la sută din suprafața agricolivă a țării. În timp ce 921 000 de gospodării țărănești dețineau doar 34 la sută, iar peste 300 000 de familii țărănești erau total lipsite de pământ. La aceasta se adăuga faptul că un mare număr dintre familiile cu pământ nu aveau unelte și vite de muncă. În 35 de ani premergători lui 1907, arenda pământului a crescut de două-trei ori, iar în unele părți ale țării chiar de 5 ori. An de an deveneau mai împovărate orobagiatele „robilor albi ai pământului” — cum îi caracteriza, cu drept cuvînt, Nicolae Iorga, pe țărani din acele vremuri. Înfrînșind suferințele pe care le îndura țărănimea, ziarul socialist „România muncitoare” scria: „Toată lumea știe că de nemiloasă este exploatarea țăranelui român. Cine nu s-a cutremurat de invidiile răsoind barbarele tocmeii agricole, aceste mărturie de lăcomie și cruzime ale proprietarilor și arendașilor, merită să povestească generațiile viitoare ororile pe care le-au îndurat strămoșii lor...”

O profundă infuziune negativă asupra dezvoltării economice și social-politice a țării a exercitat pătrunderea capitalului străin, care s-a intensificat la începutul veacului. Marile puteri imperialiste care și împărțeau lumea își disputau principalele resurse ale țării, acaparînd poziții dominante în economia României. Țara noastră a fost adusă într-o stare de pronunțată dependență față de aceste puteri, care i orientau linia generală de dezvoltare spre rolul de anexă agrară, sursă de materii prime și piață de desfacere a monopoliurilor străine.

Toate acestea frînau dezvoltarea socială a României, mențineau economia la un nivel coborît, înfrînșind considerabile condițiile de trai ale oamenilor muncii, adîncind mizeria maselor țărănești, generînd puternice contradicții sociale. Soluționarea problemei agrare, desființarea marii proprietăți moșieresti, a formelor de relații feudale, se impunea ca principala cerință obiectivă a mersului înainte al societății românești, constituia în acel timp, problema capitală a întregii dezvoltări a țării, de a cărei rezolvare depindeau desătușarea forțelor de producție, progresul social, modernizarea vieții de stat, independența economică și politică a României.

În aceste împrejurări și pe acest teren social, științific care a aprins incendiul marii răcoale a celorlalte obligații la care erau supuse gospodăriile țărănești. „Pînă acum am răbdat mult, — arătau locuitorii satelor Flămînzii, Novaci și Stroștii, în jalba înalțată în februarie 1907 prefectului județului Botoșani — dar acum nu mai putem răbda, ne-a ajuns cutitul la os...”

Dezlănțuirea maselor țărănești a împlinit avertismentul zguduitor, pe care Coșbuc, dînd glas — în versuri de excepțională forță și măiestrie artistică — obidei și suferințelor, miniei și revoltei ce moeneau surd în masele țărânilor, îi adresase cu peste un deceniu înainte claselor dominante:

„Să nu dea Dumnezeu cel sfînt,  
Să vrem noi sînge, nu pămînt!  
Cînd nu vom mai putea răbda,  
Cînd foamea ne va răscula,  
Hristoși să fîm, nu veți scăpa  
Nici în mormînt!”

Jarul concanelor moșieresti, cenusa registrelor de învoielii agricole și datorii, răfuiala cu boierii și arendașii au adevărat aceste cuvinte. „Vrem pămînt!” a devenit în cursul răcoalei principala lozincă de luptă a țărânilor.

Amploarea răcoalei este oglîndită de faptul că, izbucnind spre jumătatea lunii februarie în comuna Flămînzii din nordul Moldovei, ea s-a extins cu repeziune în comuna în comună, din județ în județ, mai întîi în Moldova, iar apoi cu și mai mare intensitate în Muntenia și Oltenia, cuprînzînd în vîltoarea ei întreaga țară, mase uriașe de țărani. Au fost atacate toate locurile și s-a trecut în unele locuri la împărțirea pămînturilor marilor latifundiași, au fost izgoniți din sate reprezentanții autorităților burghezo-moșieresti, adeseori fiind numiți primari din rîndul răsculaților. Merită relevate ca forme mai înalte de luptă, în unele județe, înlesnirile prealabile între comunele învoielii pentru acțiuni concurențiale, precum și încercările țărânilor de a pătrunde în oras.

În fața puternicei ridicări a maselor țărănești, clasele dominante în frunte cu monarhia au dezlănțuit un val de sălbătică teroare. Întreaga armată a fost mobilizată, iar țara a fost transformată în teatru de război. Numeroase sate, cu locuitorii cu tot, au fost rase de pe fața pămîntului de focul bateriilor de artilerie; zeci de mii de țărani au fost întemnițați, schingiuiți, torturați. Deasupra satelor fumegînde, deasupra întregii țări, durerea și jalea și-au întins zăbrănciul negru.

Reprimarea răcoalei din 1907 — una din cele mai sîngeroase crime împotriva poporului — va rămîne totdeauna un necrutat act de acuzare la adresa fostelor clase conducătoare și a politicii lor. Memoria celor peste 11 000 de țărani căzuți în 1907 va dăinui în veacuri ca un simbol al dirzeniei și neînfricării țărânilor în lupta pentru pămînt, libertate și o viață demnă!

Tovarăși,

Marea răcoala a țărânilor a determinat polarizări de forțe și precizări de poziții ale diferitelor clase și pătri sociale, față de aspirațiile maselor țărănești, față de problemele dezvoltării României.

Forța socială care s-a situat în fruntea țărânilor de solidarizare cu țărănimea a fost proletariatul. Frăția în lupta împotriva dușmanului comun, izvorită din instinctul de clasă și din inima fierbinte a proletariatului, din conștiința născută a comunității de interese a tuturor exploataților și asupriților, și-a găsit expresie în sprijinul direct acordat țărânilor răsculați de către muncitorii din Pașcani, Buhuși, de pe Valea Prahovei și din alte localități, în marile acțiuni de solidaritate organizate la București, Brăila și în alte orase.

În cursul evenimentelor din 1907, poziția cea mai înalțată au avut-o militanții de frunte ai mișcării socialiste — Ștefan Georgeviciu, Ion C. Frimu, Mihail Gh. Bujor, care, în apărarea și susținerea țărânilor, au exprimat solidaritatea socialistilor, au chemat pe muncitorii la acțiuni unite cu țărânilor, pe ostași la fraternizare cu răsculații. Manifestările de solidaritate ale muncitorilor și ale mișcării socialiste cu țărânilor, cerința tot mai hotărît formulată de a se rezolva problema fundamentală a satului — pămînt țărânilor — marcuau germinarea viitoarei alianțe muncitorești-țărănești, care avea să se încheie în anul nostru.

În ciuda instituirii regimului marțial, a executiilor și condamnărilor la muncă silnică, numeroși soldați au refuzat să tragă în răsculați; în Teleorman, Vlașca, grupuri de militari s-au unit cu țărânilor, lupînd alături de aceștia.

Dovedindu-se la înălțimea luminărilor cărturarilor patrioți, a căror inimă a bătut mereu alături de popor, reprezentanți proeminenți ai culturii și științei românești s-au situat cu hotărîre de partea luptei drepte a țărânilor; atîtuținea exprimată față de răcoala se înscrisă a una din cele mai prețioase pagini în istoria bogatelor tradiții patriotice, progresiste ale intelectualității române. Savanții și gânditorii străluciți ca Victor Babeș, Petru Poni, Ion Cantacuzino, Spiru Haret, Nicolae Iorga, fruntași ai scrișului — Ion L. Caragiale, Mihail Sadoveanu, George Coșbuc — și-au exprimat solidaritatea față de cauza țărânilor, au stigmatizat fărâdelegile claselor stăpînitoare. Permiteți-mi să citez cuvintele de partevăzătoare ale istoricului

Xenopol: „Noi vedem în asemenia frământării fierberii din care va ieși o lume nouă. Vedem în ele un pas uriaș al evoluției și pe urma căruia va răsări o lume mai dreaptă, mai adevărată și mai frumoasă — și tot către aceeași cale se îndreaptă și marea tulburare prin care trece acum iubita noastră țară”.

Răcoala din 1907, setea de dreptate a țărânilor au inspirat paginile pline de dramatism ale lui Liviu Rebreanu și Cezar Petrescu, versurile vibrante ale lui Alexandru Vlașcu, Octavian Goga, Tudor Arghezi, pinzele de mare forță emoțională ale lui Tonitza, Luchian, Octav Băncilă — creații care au rămas pentru totdeauna în patrimoniul culturii naționale, adevărînd încă o dată că valoarea marilor opere de artă rezidă în nesajul lor, în redarea cu măiestrie a aspirațiilor poporului, în identificarea creatorului cu viața și frământările acestuia.

Evenimentele revoluționare din 1907 s-au bucurat de simpatia și solidaritatea populației din provinciile românești aflate pe atunci sub dominația străină. Referindu-se la cauzele răcoalei, ziarul transilvănean „Adevărul” remarcă: „Nu țărâni sînt de vină, vina e a domnilor, care îi despoarte de averi și munci, fără nici o mustrare de conștiință, nevoind să audă de plîngerile, durerile și suferințele lor”. La rîndul său, ziarul „Nagyvárad napló” („Jurnalul de Oradea”) scria: „Numai cinismul nemeapomenit de criminal al trusturilor de arendași și conservatorismul latifundiarilor nu voiau să la cunoștință că de acum strigătul ultimei disperări răsună nu numai la ședintele socialistilor de la orase, ci și în miserabilele colibe țărănești...”

Răcoala țărănească din 1907 a avut un larg ecos internațional, înscriindu-se ca una din cele mai puternice manifestări sociale ale timpului.

Opinia publică democratică din Franța, Rusia, Ungaria, Austria, Italia, Belgia, China, Anglia, S.U.A., Germania și din multe alte țări ale lumii a înfierat crima cercurilor guvernante din România. Cu adîncă înțelegere și simpatie s-a pronunțat pentru cauza țărânilor române mișcarea socialistă internațională; Congresul de la Stuttgart din 1907 al Internaționalei a II-a a adoptat o rezoluție care exprima protestul față de politica de exterminare împotriva poporului muncitor din orasele și satele României.

Ridicînd la luptă forțe sociale atît de largi, răcoala din 1907 a constituit una din cele mai aprige bătălii de clasă din istoria României, căpătînd pe alocuri aspectul unui adevărat război țărănesc. Ea a arătat încă o dată, cu o forță fără precedent, necesitatea acută a înlăturării rămășițelor feudale în agricultură, a rezolvării problemei agrare. Cu prilejul acestei răcoale s-a afirmat cu o mare forță năzuirea la dreptate socială a poporului, setea lui neostoiată de libertate, hotărîrea de a răscula țara, cerutul oricărui sacrificiu, rînduiește perimat, de a netezi drumul progresului social.

Evenimentele revoluționare din primăvara anului 1907 au exercitat o puternică influență asupra dezvoltării ulterioare a țării. Clasele dominante, care au simțit în timpul răcoalei clătîndu-li-se pămîntul sub picioare, au „descoperit” cu teamă adevăratul chip dirz și aprig al țărânilor, pe care-l socotiseră bun doar pentru a munci ca un rob și a fi biclucit la scara coanacului cînd își cerea drepturile. Sub presiunea răcoalei au fost adoptate legi care, urmărind atenuarea contradicțiilor de clasă la sate, au îngăduit excesele sistemului bazat pe dijma și au înlesnit dezvoltarea capitalismului în agricultură. Ele nu au atîns însă bazele proprietății moșieresti, perpetuîndu-le în principii factori care împiedicau progresul rapid al țării.

Cu toate amploarea și vigoarea ei, cu tot eroismul de masă al țărânilor, răcoala din 1907 a fost înfrîntă. Lipsa de organizare centrală, caracterul local, neordonat, de cele mai multe ori spontan, specific luptelor țărănești au înlesnit claselor dominante înfrînșirea lor în sine. Totodată, procesul lent de dezvoltare a proletariatului în acel stadiu al evoluției capitalismului, ca și dificultățile pe care le întîmpina mișcarea noastră socialistă datorită dezorganizării în 1899 a vechiului partid muncitoresc, au împiedicat unirea luptei țărânilor cu a clasei muncitoare, contopirea într-un front unic a celor mai importante forțe revoluționare ale societății noastre.

Întreaga istorie a luptelor țărânilor noastre a arătat că

ea nu se putea elibera singură de exploatare și asuprire. Mișcarea istorică a organizației și conduce lupta revoluționară a poporului l-a revenit clasei muncitoare care, sub conducerea partidului comunist, s-a dovedit la înălțimea acestei misiuni. Experiența poporului român confirmă încă o dată teza marxist-leninistă potrivit căreia proletariatul, eliberîndu-se pe sine, asigură eliberarea tuturor oamenilor muncii, a întregii societăți.

Înfăptuirea revoluției socialiste a determinat prefaceri adînci, structurale în viața social-economică a țării. Au fost lichidate pentru totdeauna plioaterea și asuprirea, inegalitatea socială, oamenii muncii sînt astăzi cei care dispun de roadele eforturilor lor, ale activităților lor consacrate înfloririi țării.

Caracteristică desfășurării opere de construcție socialistă este dezvoltarea puternică, continuu ascendentă a economiei naționale. Datorită politici de industrializare socialistă, urmată cu neabătută consecvență de către partid, în țara noastră s-a fărîșit o puternică bază industrială, în neconținută dezvoltare și perfecționare. S-au creat ramuri industriale noi, se ridică noi combinate și uzine, este introdusă intens tehnica nouă. Avîntul și elanul creator al muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor, eforturile perseverente ale partidului pentru modernizarea industriei, pentru aplicarea largă a cuceririlor științifice și tehnice contemporane, fac ca România să se situeze printre primele țări din lume ca ritm de creștere a producției industriale.

Politica de industrializare a determinat profunde modificări în condițiile de trai ale întregului popor, ale tuturor categoriilor sociale, a trezit la viață economică și culturală intensă toate regiunile țării, stă la baza creșterii continue a bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc. Întreaga experiență a dezvoltării țării în anii construcției socialiste arată că politica de industrializare este principala factor al dinamismului tuturor ramurilor economiei, al progresului tehnic și bunăstării poporului, al întăririi independenței și suveranității naționale.

Ca rezultat al acestei politici s-a creat o puternică bază tehnico-materială a agriculturii socialiste, a marii producții agricole mecanizate, se extinde tot mai larg aplicarea în agricultură a cuceririlor științifice și tehnice.

Orînduirea socialistă, nu numai că a împlinit, dar a și întrecut aspirațiile de dreptate și viață mai bună pentru care țărănimea a dat atîtea jertfe de sînge. Încheierea cooperativizării agriculturii a determinat schimbări fundamentale în satul românesc, deschizînd zorile unei vieți noi, de lumină și prosperitate. Deși, au trecut numai cinci ani de cînd sesiunea solemnă a Marii Adunări Naționale de participare a 11 000 de delegați ai țărânilor — cifră simbolică amintind numărul celor ucși în 1907 — a constituit victoria socialismului la sate, forța noller relațiilor social-economice s-a impus cu evidentă și exercită o înfrînșare pozitivă asupra dezvoltării economiei naționale. Deosebit de grăitor este faptul că agricultura României a asigurat o creștere continuă a producției agricole și pe această bază a satisfăcut în toți acești ani — inclusiv în anii de reorganizare a relațiilor de producție la sate — cerințele de hrană ale populației, de materii prime pentru industrie, precum și unele disponibilități pentru export.

Socialismul a schimbat structural rolul și poziția în societate a țărânilor, care a devenit, alături de clasa muncitoare, stăpînă pe mijloacele de producție, pe rezultatele muncii sale, participă activă la conducerea satului. Unită prin relații de colaborare și înfraturare frățească, țărănimea cooperatistă reprezintă o clasă nouă, a cărei omogenitate și comunitate de interese cu întregul popor constituie un factor esențial al unității națiunii noastre socialiste.

Pe baza creșterii producției agricole, a dezvoltării întregii economii naționale, țărănimea cooperatistă se bucură în tot mai mare măsură de binefacerile civilizației socialiste; au sporit an de an veniturile și puterea ei de cumpărare, a luat o mare amploare construcția de locuințe la sate, se extinde electrificarea, s-a îmbunătățit asistența medicală, s-a largit tot mai mult orizontul cultural al țărânilor.

În anii construcției socialiste realizări de seamă s-au obținut în domeniul științei și culturii, învățămîntului și

creației artistice, care cunosc o largă înflorire. Nicodată în întreaga sa istorie, poporul român nu și-a afirmat cu atîta forță geniul creator ca în zilele noastre.

Succesele obținute în opera de construcție socialistă sînt rezultatul eforturilor poporului român, conștient că muncește pentru sine însuși, pentru propria sa bunăstare. Ele constituie un izvor de legitimitate și de gîndire al partidului nostru, al conducerii sale, este înalta exigență cu care examinează problemele încă nerezoaluate, neînduplecarea față de lipsuri, perspectiva largă și stăruința cu care concentrează atenția și eforturile poporului asupra sarcinilor mari, de deosebită răspundere, de care depinde accelerarea dezvoltării țării. Nu putem să ne mulțumim, în nici un domeniu, cu cele obținute — trebuie să privim mereu înainte, spre obiective tot mai înalte. Acestea sînt spiritul și concepția programului trasat de Congresul al IX-lea al partidului, pentru realizarea unui nou avînt al forțelor de producție, al științei și culturii, pentru ridicarea nivelului de trai al poporului, pentru progresul rapid și multilateral al țării.

În prezent, sarcina fundamentală a întregului nostru popor este îndeplinirea în cele mai bune condiții a obiectivelor planului cincinal. Asigurînd continuarea neabătută a politicii de industrializare, dezvoltarea ramurilor de bază ale industriei, partidul subliniază că am ajuns într-un stadiu în care trebuie îndreptate eforturile perseverente spre îmbunătățirea calitativă a întregii activități, acordîndu-se cea mai mare atenție problemelor creșterii eficienței economice, perfecționării formelor și metodelor de conducere a economiei, îmbunătățirii organizării muncii, întăririi disciplinei, aplicării celor mai înalte tehnici, legării tot mai strîns a științei de producția materială — ca probleme de importanță hotărîtătoare pentru transformarea României într-un stat industrial modern, cu o agricultură înalțată.

O parte componentă a acestui program, a întregului proces de desăvîșire a construcției socialiste o constituie dezvoltarea agriculturii. Pornind de la examinarea condițiilor concrete ale țării, conștient de importanța hotărîtătoare pentru transformarea României într-un stat industrial modern, cu o agricultură înalțată.

O parte componentă a acestui program, a întregului proces de desăvîșire a construcției socialiste o constituie dezvoltarea agriculturii. Pornind de la examinarea condițiilor concrete ale țării, conștient de importanța hotărîtătoare pentru transformarea României într-un stat industrial modern, cu o agricultură înalțată.

Partidul Comunist Român acordă o înaltă prețuire tradițiilor revoluționare, a tot ce este progresist în trecutul patriei, momentelor de seamă ale luptei sociale și de eliberare națională, ale luptei pentru socialism. Cultivarea acestor tradiții, cinstirea strădănilor și sacrificiilor făcute de înaintași pe a căror temelie seculară se înalță tot ce am clădit în acești ani, ne învîță să iubim și mai mult, cu și mai multă pasiune, cucredință prezentului, sint un puternic factor educativ, de dezvoltare a conștiinței socialiste a maseelor largi și în special a tineretului — constituie o sursă generatoare de neînclinate energii pentru a continua, a desăvîși și a duce mereu mai departe năzuiele de libertate și prosperitate a patriei.

Aceste tradiții glorioase prezintă pentru întregul popor un însuflețitor îndemn la muncă neobosită și entuziasmată pentru a face ca țara noastră, liberă și independentă, să devină tot mai prosperă, să înalțeze neîntreprupt pe drumul civilizației socialiste — pentru ea națiunea noastră să-și sporească aportul la creșterea forțelor socialismului în lume, la cauza păcii, colaborării și înțelegerii între popoare.

Evoacă răcoala din 1907 partidul, comunistul, întregul popor aduc un omagiu eroismului țărânilor, vitejiei și sacrificiilor ei în lupta împotriva exploatareii și asuprițiilor. Monumentele ridicăte în locurile pe unde a trecut focul răcoalei, ordinele și medalile ce strălucesc pe pieptul participanților, adunările solenne care se desfășoară în aceste zile în întreaga țară sînt o expresie a acestui înalt omagiu.

Nu există cîntec mai înalt a eroicelor lupte revoluționare pe care le aniversăm decît hotărîrea nestrămută a partidului nostru, a oamenilor muncii, a tuturor forțelor creatoare ale poporului de a nu precupeți eforturile pentru a înfrînși cu succes hotărîrile trasate de Congresul al IX-lea al partidului, pentru a desăvîși măreața operă de construire a socialismului. Întrînșă unire, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, oamenii muncii fărîm deosebite de naționalitate, urmînd cu neabătută încredere călăuză lor încercată — Partidul Comunist Român — vor fărîi un viitor tot mai luminos scumpei noastre patrii — Republica Socialistă Româna!

Vovarăși,

Victoria cauzei socialismului în țara noastră, libertatea, independența și înflorirea patriei își au izvorul în alianța frățească a muncitorilor și țărânilor fără de care nu ar fi fost posibilă uriasa prefaceri petrecute în patria noastră. Este meritul istoric al Partidului Comunist Român de a fi asigurat fărîrea și cimentarea acestei alianțe, într-o perioadă de însemnate cruciale, hotărîtore, pentru poporul român, în focul unor grandioase mișcări sociale, al luptei intense pentru înfrînșarea pe cale revoluționară a reformei agrare, al participării României la războiul eliberator împotriva Germaniei hitleriste, al marilor bătălii de clasă pentru democratizarea țării, pentru înfrînșarea reas-



Conducători de partid și de stat în mijlocul unor participanți la răcoalele țărănești din 1907. Foto: AGERPRES

șunii burghezo-moșieresti și instaurarea puterii celor ce muncesc, al luptei pentru dezvoltare independentă, de sine stătătoare a patriei. În aceste mari înclășări sociale, clasa muncitoare, forța conducătoare a revoluției, și țărănimea, aliatul ei de nădejde, au mers alături, umăr la umăr, iar măreția victoriilor obținute a învederat cu și mai multă forță importanta decisivă a alianței muncitorilor și țărânilor, ca bază de neclintit a tuturor eforturilor istorice ale poporului, a orînduirii noastre socialiste.

În actuala perioadă a construcției socialiste, alianța clasei muncitoare cu țărănimea a dobîndit un conținut nou; măsurile luate de partid după Congresul al IX-lea, înfrînșarea uniunilor cooperatiste, au deschis o nouă etapă în viața satului, au dus mai departe procesul de unire și de organizare a țărânilor, pe scara întregii țări, au creat cadrul unei colaborări tot mai largi a celor două clase prietene, ridicîndu-le la nivelul unei perioade alianță muncitorească-țărănească. Înfrînșarea continuă a acestei alianțe, a frăției tuturor oamenilor muncii, în diferent de naționalitate, unitatea strînsă a întregului popor în jurul partidului, a Comitetului său Central, constituie garanția unor noi și importante succese în dezvoltarea economică, socială și culturală a patriei, chezașa înalțării societății noastre pe drumul socialismului și comunismului.

Tovarăși,

Partidul Comunist Român acordă o înaltă prețuire tradițiilor revoluționare, a tot ce este progresist în trecutul patriei, momentelor de seamă ale luptei sociale și de eliberare națională, ale luptei pentru socialism. Cultivarea acestor tradiții, cinstirea strădănilor și sacrificiilor făcute de înaintași pe a căror temelie seculară se înalță tot ce am clădit în acești ani, ne învîță să iubim și mai mult, cu și mai multă pasiune, cucredință prezentului, sint un puternic factor educativ, de dezvoltare a conștiinței socialiste a maseelor largi și în special a tineretului — constituie o sursă generatoare de neînclinate energii pentru a continua, a desăvîși și a duce mereu mai departe năzuiele de libertate și prosperitate a patriei.

Aceste tradiții glorioase prezintă pentru întregul popor un însuflețitor îndemn la muncă neobosită și entuziasmată pentru a face ca țara noastră, liberă și independentă, să devină tot mai prosperă, să înalțeze neîntreprupt pe drumul civilizației socialiste — pentru ea națiunea noastră să-și sporească aportul la creșterea forțelor socialismului în lume, la cauza păcii, colaborării și înțelegerii între popoare.

Evoacă răcoala din 1907 partidul, comunistul, întregul popor aduc un omagiu eroismului țărânilor, vitejiei și sacrificiilor ei în lupta împotriva exploatareii și asuprițiilor. Monumentele ridicăte în locurile pe unde a trecut focul răcoalei, ordinele și medalile ce strălucesc pe pieptul participanților, adunările solenne care se desfășoară în aceste zile în întreaga țară sînt o expresie a acestui înalt omagiu.

Nu există cîntec mai înalt a eroicelor lupte revoluționare pe care le aniversăm decît hotărîrea nestrămută a partidului nostru, a oamenilor muncii, a tuturor forțelor creatoare ale poporului de a nu precupeți eforturile pentru a înfrînși cu succes hotărîrile trasate de Congresul al IX-lea al partidului, pentru a desăvîși măreața operă de construire a socialismului. Întrînșă unire, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, oamenii muncii fărîm deosebite de naționalitate, urmînd cu neabătută încredere călăuză lor încercată — Partidul Comunist Român — vor fărîi un viitor tot mai luminos scumpei noastre patrii — Republica Socialistă Româna!

Tovarăși,

Victoria cauzei socialismului în țara noastră, libertatea, independența și înflorirea patriei își au izvorul în alianța frățească a muncitorilor și țărânilor fără de care nu ar fi fost posibilă uriasa prefaceri petrecute în patria noastră. Este meritul istoric al Partidului Comunist Român de a fi asigurat fărîrea și cimentarea acestei alianțe, într-o perioadă de însemnate cruciale, hotărîtore, pentru poporul român, în focul unor grandioase mișcări sociale, al luptei intense pentru înfrînșarea pe cale revoluționară a reformei agrare, al participării României la războiul eliberator împotriva Germaniei hitleriste, al marilor bătălii de clasă pentru democratizarea țării, pentru înfrînșarea reas-

## Adunarea solemnă din Capitală

(Urmare din pag. 1)

Consiliul de Stat și ai Consiliului de Miniștri, membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, academicieni, personalități de seamă ale vieții științifice și culturale, generali și ofițeri superiori, reprezentanți ai presei române și corespondenți ai presei străine. La adunarea solemnă au participat, de asemenea, un mare număr de țărani din toate regiunile țării, participanți la răcoalele din 1907, precum și numeroși oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile Capitalei.

Adunarea solemnă a fost deschisă de tovarășul Dumitru Popa, prim-secretar al Comitetului orășenc București al P.C.R.

Întîmpinat cu vii aplauze a luat cuvîntul tovarășul Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R.

Cuvîntarea a fost subliniată de asistență. În repetate rînduri, cu puternice aplauze.

După adunarea solemnă a fost prezentat un spectacol consacrat răcoalei, la care și-au dat concursul ansamblurile de cîntece și dansuri ale armatei, „Ciocirlia”, „Perișoara”,

solisti și corul Teatrului de Operă și Balet, actorii și teatrelor din București și un grup de studenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”.

Emoționantă evocare a luptei îndelungate dusă de țărănimea română pentru dreptate socială, pentru pămînt și libertate, spectacolul a avut la bază versuri și alte texte scrise de Nicolae Bălcescu, Mihai Eminescu, B. P. Hasdeu, George Coșbuc, Nicolae Iorga, Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi și ale unor tineri poeți. În marea diversitate de exprimări artistice au fost incluse și fragmente din lucrarea dramatică „Răzvan și Vidra” de B. P. Hasdeu și din opera „Răcoala” de Gheorghe Dumitrescu.

Coruri, cîntec revoluționare, dansuri populare, melodii folclorice, versuri înaripate au exprimat oprimul bucuria vieții noi a țărânilor noastre, a întregului popor român în anii socialismului biruit.

Programul s-a desfășurat pe fundalul unor sugestive decorații și imagini cinematografice.

Artiștii și realizatorii spectacolului — care s-a bucurat de un deosebit succes — li s-au oferit flori din partea conducerii de partid și de stat. (Agerpres).

## Manifestări în țară

Manifestări închinare răcoalei țărănești din 1907 au avut loc și în alte localități din țară. În prezența a sute de țărani, printre care se aflau și participanți la răcoala, tineri activi și pionieri au depus flori la plăcile comemorative dezvelite la școlile, cămine culturale și sfaturile populare din comunele Mărcințeni, Sudați, Blăjeni, Scurtești-raion Buzău, Bozga, Zărnești, Clorari-raion Rm. Sărat, Mireș și Lăpoș-raion Mizil, regiunea Ploiești. Plăci comemorative au fost dezvelite și la Uzina constructoare de utilaj chimic Ploiești, Uzina mecanică din Cîmpina și la șchele Buste-

nar, unde acum 60 de ani muncitorii petroliști s-au alăturat și au sprijinit lupta dreaptă a țărânilor.

În numeroase localități din regiunea Iași au avut loc simpozionuri literare, expuneri despre răcoalele țărănești din 1907, susținute de scriitori, cadre didactice, artiști culturali. De asemenea, în satele și comunele Ivesti, Buzău, Bozga, Zărnești, Clorari-raion Rm. Sărat, Mireș și Lăpoș-raion Mizil, regiunea Ploiești, Uzina mecanică din Cîmpina și la șchele Buste-

nar, unde acum 60 de ani muncitorii petroliști s-au alăturat și au sprijinit lupta dreaptă a țărânilor.

În numeroase localități din regiunea Iași au avut loc simpozionuri literare, expuneri despre răcoalele țărănești din 1907, susținute de scriitori, cadre didactice, artiști culturali. De asemenea, în satele și comunele Ivesti, Buzău, Bozga, Zărnești, Clorari-raion Rm. Sărat, Mireș și Lăpoș-raion Mizil, regiunea Ploiești, Uzina mecanică din Cîmpina și la șchele Buste-

## A apărut nr. 3/1967 al revistei LUPTA DE CLASA

A apărut nr. 3/1967 al revistei Lupta de clasă, organ teoretic și politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Sumar: Iulian Văcărel: Rezerve de aporie a acumulării de bănești; Decebal Urdea: Sistemul informațional în economia modernă; Constantin Pintilie: Știința conducerii, o disciplină dinamică; V. Stănescu: Cartea științifică și exigențele editoriale; Z. Florea: Confruntări în opinia publică occidentală în legătură cu strategia atlanticului; Ion Goliat: Aspecte ale formării și structurii colectivului de cercetare; Teofil Roll: Activitatea științifică în atenția sociologiei; Victor Eftimiu: Reflecțiile unui „clasicizant”; Ovidiu Drimba: Creație și mimetism în poezie etc.

## O invenție valoroasă

Tînărul maistru Mihail S. Uriguc de la Întreprinderea mecanică din Suceava este un inovator prodigios: peste 100 din inovațiile sale și-au găsit aplicabilitatea. Acum, el a reușit un succes cu mult mai însemnat. A devenit autorul unei mașini de sortat după greutate, în special cartofii, invenție aprobată recent de Direcția generală de metodologie, standarde și invenții. Mașina de sortat după greutate, în special cartofii, are o construcție simplă (550 kg greutate) fiind alcătuită dintr-un bucătar de alimentare, din care cartofii sînt preluați de o bandă de transport fără șine, montat pe 3 role, cartofii fiind antrenanți de această bandă și aruncați la distanțe diferite în funcție de greutate: cartofii sînt apoi preluați de o serie de benzi transportoare executate din pinză pe trasee de cauciu spongios și desprășite prin praguri de cauciu pentru a evita lovirea lor în timpul căderii.

În raport cu mașinile de sortare după greutate, cunoscută pînă în prezent, cea a talentatului inventor sucevean prezintă multe avantaje de construcție și eficiență! Practic ea va sorta cu precizie 16—17 tone pe oră, putînd a-lunge însă și pînă la 36 tone pe oră. Un calcul sumar demonstrează că utilizarea ei numai în regiunea Suceava aduce anual economii de manoperă în valoare de 14—18 milioane lei.



# Actualitatea internațională

## O nouă lovitură de stat în Sierra Leone

FREETOWN 24 (Agerpres). — La 23 martie, un alt grup de militari a preluat puterea la Freetown, capitala statului african Sierra Leone, instituind un „Consiliu al reformei naționale” în fruntea căruia a fost numit Lt. Col. Ambrose Genda. Potrivit agenției Reuter, Ambrose Genda se găsește, însă, la New York în calitate de membru al reprezentanței statului Sierra Leone la O.N.U. Acesta a declarat că „de noua lovitură de stat a aflat ascultând postul de radio B.B.C. și a rămas surprins când a auzit că a fost numit în fruntea „Consiliului reformei naționale”. Vineri dimineața, grupul de militari care a preluat puterea, a suspendat constituția, a dizolvat toate partidele politice și a interzis în întreaga țară orice fel de activitate politică. O altă măsură adoptată de noile autorități de la Freetown a fost și aceea de a aresta pe comandantul forțelor militare, David Lansana, autorul precedentei lovituri de stat de la 21 martie, și pe fostul prim-ministru, Albert Margai. Siaka Stevens, liderul opoziției, continuă, de asemenea, să rămână sub stare de arest.

Intr-o primă declarație difuzată de postul de radio Freetown, purtătorul de cuvânt al noilor autorități, Charles Blake, a arătat că colonelul Lansana și ceilalți militari care l-au sprijinit la 21 martie intenționau să readucă la putere pe fostul premier, Albert Margai, fapt care ar fi dus la perpetuarea crizei politice din țară. Sarcina Consiliului reformei naționale, a spus Blake, va fi să restabilească ordinea, după care va remite puterile în momentul când va fi creat un guvern civil. Purtătorul de cuvânt a făcut cunoscut, totodată, că Sierra Leone rămâne în continuare membră a Commonwealthului și își va respecta angajamentele asumate pe plan extern de fostul guvern.

Vineri seara, din Freetown s-a anunțat că prima reuniune a Consiliului reformei naționale va fi consacrată copririi unor persoane civile, reprezentanți ai diferitelor triburi din Sierra Leone, ceea ce determină pe unii comentatori politici africani să considere că armata dorește să pună capăt diferendelor tribale, o cauză principală a actualilor evenimente ce se petrec în Sierra Leone.

## Franta nu va participa la sesiunea Consiliului S.E.A.T.O.

WASHINGTON 24 (Agerpres). — După cum transmite agenția France Presse, surse bine informate din Washington au anunțat că Franța nu va participa la viitoarea reuniune a Consiliului S.E.A.T.O. ce urmează să aibă loc între 18 și 20 aprilie, în capitala S.U.A. Acesta hotărâre a fost comunicată de guvernul francez în urmă cu câteva zile guvernului american. Potrivit surselor, boicotarea de către Franța a sesiunii Consiliului S.E.A.T.O. pare să fie motivată

de poziția guvernului francez față de politica dusă de S.U.A. în Vietnam.

Agencia precizează că guvernul de la Paris are unele obiecțiuni față de o eventuală participare a unui observator al regimului saigonez la lucrările Consiliului S.E.A.T.O. și nu dorește să fie reprezentat la aceste sedințe, deoarece ele vor fi urmate de o conferință a țărilor ce contribuie cu trupe la războiul dus de S.U.A. în Vietnam. Atitudinea Franței în această privință fiind binecunoscută, guvernul francez a preferat să nu participe la deliberări care ar putea crea confuzii prin legătura care va fi stabilită între S.E.A.T.O. și însuși războiul din Vietnam.

Agencia Associated Press subliniază că hotărârea luată de guvernul francez „marchează o nouă lărgire a rupturii dintre Franța și S.U.A.”.

## După referendumul din Somalia Franceză

DJIBOUTI 24 (Agerpres). — Marea majoritate a muncitorilor din Djibouti, capitala Somaliei Franceze, nu și-au reluat activitatea astfel că portul continuă să rămână în cea mai mare parte paralizat. Potrivit corespondentului special al agenției France Presse, Georges Herboise, vineri, autoritățile militare și politice au efectuat raziile în cursul cărora aproximativ 4.000 de persoane au fost chemate să-și prezinte cărțile de identitate. Deși autoritățile au mai redus din măsurile adoptate pentru a preveni eventuale demonstrații ale populației care respinge recentul referendum în puncte importante din Djibouti continuă să funcționeze posturi de observație ale militarilor.

## Anchetă asupra activității C.I.A. în India

DELHI 24 (Agerpres). — La sfârșitul unor dezbateri furtivoase în Camera Populară a Parlamentului indian, joi seara ministrul afacerilor externe, Mohammed Chagla, a anunțat că va fi deschisă o anchetă asupra activității C.I.A. în India. El a refuzat însă să precizeze sub ce formă va fi făcută această anchetă. În cursul dezbaterilor, mai mulți deputați, între care și comunistii, au declarat că au aflat mai multe lucruri și chiar se-

## Conferință de presă la Hanoi Concluziile anchetării crimelor comise de americani în Vietnam

HANOI 24. — Corespondentul Agerpres, Adrian Ionescu, transmite: La Hanoi a avut loc vineri o conferință de presă organizată de membrii celei de-a 3-a misiuni a Tribunalului internațional pentru anchetarea crimelor comise de americani în Vietnam și ai delegației Comisiei internaționale de anchetare a crimelor comise de americani în Vietnam. Ziariştilor vietnamezi și corespondenților de presă străini le-au fost prezentate concluziile anchetelor efectuate.

„Am vizitat personal locurile bombardate, am stat de vorbă cu victimele bombardamentelor și am putut constata cu proprii noștri ochi efectele bombardamentelor, a declarat deputatul italian Lello Basso, conducătorul celei de a 3-a misiuni a Tribunalului internațional pentru anchetarea crimelor comise de americani în Vietnam. Noi am ajuns la concluzia că actele agresivității americane, pe care le-am constatată la fața locului, constituie crime împotriva umanității.”

La rândul său, Joe Nordmann, șeful delegației Comisiei internaționale de anchetare a crimelor comise de americani în Vietnam, secretar general al Asociației internaționale a juriștilor democrați a subliniat că „dovezile culese sint o mărturie a crimelor comise de S.U.A. care urmăresc să lichideze dreptul la libertate al unui popor și să transforme țara într-un pustiu. Noi, a spus el, ne-am convins că poporul vietnamez — victima a agresivității — este hotărât să lupte pînă la obținerea unei independențe și libertăți reale, a unei păci valabile.”

SAIGON 24 (Agerpres). — Intr-un comunicat american dat publicității la Saigon se subliniază că în săptămîna care s-a încheiat la 19 martie, 211 militari americani au fost uciși, 1.847 au fost răniți și 27 au fost dați dispăruți. După cum precizează Agenția U.P.I., acest total de 2.085 militari americani scoși din luptă constituie un nou record al pierderilor americane săptămînale de la începutul războiului.



## Sic transit...

În fotografia din dreapta, aeroportul uneia din bazele militare americane de pe teritoriul Tailandei, baze a căror existență a fost recent recunoscută „oficial” de autoritățile Statelor Unite, dar care „neoficial” erau folosite mai de mult pentru bombardamentele aeriene împotriva Republicii Democratice Vietnam. Decolînd în misiunea sa inumană, pilotul are, din carlingă, câteva clipe, panorama acestei desfășurări a tehnicii militare moderne, unde organizarea „logistică” mișcă totul ca pe roate. Monstruoasa mașină de război îi dă, poate, sentimentul siguranței, îl face să uite că forța nu stă în arme, ci în oamenii ce le minuiesc, atunci cînd le minuiesc în apărarea libertății și a ființei poporului lor. Experiența acestei realități o trăiesc, din ce în ce mai des, piloții americani, în momentul în care, doborîți de luptătorii Republicii Democratice Vietnam, ajung asemenea camaradului lor (fotografia din stînga), din carlinga unui turboreactor „F-105”, în carul fără roate tras de bivoli și sint purtați fără glorie, la cel mai apropiat centru administrativ, spre a fi predați ca prizonieri autorităților. „Sic transit gloria...” agresorilor.

## Rezoluția Comitetului special O.N.U. pentru decolonizare

NEW YORK 24 (Agerpres). Comitetul special O.N.U. pentru decolonizare a adoptat o rezoluție, prezentată de un grup de șase țări afro-asiatice și Iugoslavia, în problema acordării independenței insulelor Antigua, Dominica, Grenada, St. Kitts-Nevis-Anguilla, St. Lucia și St. Vincent din Marea Caraibilor. În rezoluție se arată că aceste teritorii nu și-au obținut o independență reală prin noul lor statut de

„state asociate la Marea Britanie” și se cere aplicarea Declarației din 1960 a Adunării Generale a O.N.U. privind acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale.

Rezoluția adoptată de Comitetul special O.N.U. pentru decolonizare, redeschide și problema teritoriului Porto Rico, care a căpătat cu ani în urmă tot statutul de stat asociat la S.U.A.

## Alger: „Săptămîna filmului românesc”

ALGER 24. — Corespondentul Agerpres, C. Benga, transmite: În sala cinematografului „Colisee” din Alger a început joi „Săptămîna filmului românesc” prin prezentarea realizării lui Liviu Ciulei „Pădurea spînzuraților”. În zilele următoare vor fi prezentate publicului celelalte filme ale selecției românești: „Dragoste la zero grade”, „Duminică la ora 6”, „Faust XX”, „Steaua fără nume” și „Golgota”. La 29 martie, festivalul se va încheia prin spectacolul de gală cu filmul „Neamul Soimăreștilor”.

Ziarul El Moudjahid arată că „în ultimul timp — se vorbește din ce în ce mai mult de cinematografia românească: cineasții și criticii care au asistat la festivalurile internaționale, și-au manifestat de nenumărate ori simpatia și interesul față de progresele remarcabile înregistrate de această cinematografie în contextul larg al dezvoltării artelor în România”. Presa semnează că o serie de filme românești au obținut distincții importante la marile festivaluri internaționale.

În holul cinematografului, a fost deschisă o expoziție de fotografii ce prezintă realizări ale țării noastre în economie, cultură, artă. Expoziția s-a bucurat de un viu interes din partea publicului.

## Acord între firme petroliere franceze, italiene și vest-germane

PARIS 24 — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite: Un acord petrolier a fost încheiat între E.R.A.P., grupul petrolier de stat francez, E.N.I., societatea publică petrolieră italiană și grupul vest-german „Deminox”, ce reunește cele câteva societăți petroliere din R.F.G. care nu erau încă absorbite de trusturile americane. Semnatarii acordului cer ca filialele trusturilor petroliere americane instalate în țările Pieței comune să fie excluse de la ajutorul comunitar acordat de autoritățile C.E.E.

pentru societățile petroliere vest-europene. Dacă filialele trusturilor petroliere americane ar primi din partea țărilor Pieței comune un ajutor care este destinat în principiu îmbunătățirii poziției competitive a firmelor petroliere vest-europene, aceasta ar duce la o dominație completă a cartelului american petrolier asupra piețelor din Europa occidentală. Se crede că dezbaterile asupra acestei importante probleme privind interpretarea articolului 58 din tratatul de la Roma vor fi agitate.

## SPANIA: Constituirea Frontului sindical democratic

MADRID 24 (Agerpres). — Patru organizații sindicale ilegale din Spania: Uniunea generală a muncitorilor, Federația sindicală a muncitorilor, Uniunea sindicală muncitorească și Uniunea muncitorilor sindicalizați au constituit Frontul sindical democratic. Într-un comunicat, dat publicității joi de fondatorii Frontului sindical democratic, se subliniază că acesta are misi-

unea de a coordona activitatea organizațiilor membre, care își păstrează, totuși, un program și metode proprii de acțiune. Frontul sindical democratic este a doua mare organizație care grupează uniuni sindicale aflate în ilegalitate. După cum se știe, luna trecută, „comisiile muncitorești” din Spania s-au unit, constituind Acțiunea sindicală a muncitorilor.

## MEXIC: Incidente în orașul Hermosillo

CIUDAD DE MEXICO 24 (Agerpres). — Surse neoficiale au anunțat că 11 persoane au fost ucise și 35 rănite, în cursul incidentelor cu caracter politic care au izbucnit, începînd de duminică trecută, în orașul Hermosillo, capitala statului mexican Sonora. Ciocnirile au fost provocate de

prezentarea candidaturii lui Faustino Felix Serna, în postul de guvernator al acestui stat, din partea Partidului revoluționar instituțional, partid de guvernământ. Numeroși manifestații, în majoritate studenți, au organizat demonstrații de stradă, protestînd împotriva acestei candidaturi dictate de guvernul federal.

## Edward Heath prevede o reducere substanțială a influenței americane în Europa occidentală

NEW YORK 24 (Agerpres). — Liderul Partidului conservator britanic, Edward Heath, care se află într-o vizită particulară în S.U.A., a ținut o prelegere la Universitatea Harvard, în cursul căreia a declarat că N.A.T.O. va fi înlocuit probabil în viitorul apropiat printr-un „sistem unificat de apărare vest-europeană”. Ostilitatea vest-euro-

peană față de dominația americană în N.A.T.O. și teama ca americanii să nu atragă Europa occidentală într-un război vor duce în cele din urmă, declară Heath, la reducerea substanțială a influenței americane. Creșterea autonomiei economice și politice vest-europene, a subliniat el, va duce inevitabil la un sistem vest-european autonom și independent.

## Privită de pe Acropole, Atena pare o mare albă înspumîndu-se printre munții verzi și rugini. Depărțirile ei se pierd în ceață, o ceață de mîsoase care se așternă peste bălînii și temerarii munți ai Atinei.

Atena se pregătește să primească oaspeții verii. Plutește asupra ei un parfum de floare de migdal, iar printre verdețea pinilor și palmierilor strălucesc asemenea unor mari boabe de chihlimbar, portocalele.

Sezonul turistic începe, orașul face pregătiri. Lumea a uitat că numai cu o lună în urmă a bîntuit pe aici cea mai grea iarnă din ultimul stert de secol, o iarnă cu temperaturi de minus 26 grade.

Primăvara, spun atenienii, este anotimpul cel mai plăcut. Orașul și soarele le aparțin lor. Turisții de-abia au început să sosească. Pe Acropole am întîlnit numeroase grupuri de elevi din Atena și din localitățile apropiate: „Noi obișnuim să vizităm acum monumentele — mi-a spus un profesor — e mai puțină lume”.

La picioarele Acropolei, Odeonul, celebrul Odeon al lui Herodes Atticus, a cărui fațadă cu ovale arcade suprapuse a devenit simbolul spectacolului artistic, este, după 2.000 de ani, îmbrăcat din nou în schele, iar semicerul prăpăstios al marelui său amfiteatru strălucesc cu trepte noi, realizate întoc-

## Note de drum COORDONATE ELENE

mai ca de mîna meșterilor antici.

Jos, în bazar, în Placa, strălucesc și parcă zornăie în soarele dughenele cu mii de amintiri ce-ți iau ochii, iar sus, deasupra unui munte pleșuș unde a fost temnița în care a fost închis Socrates, zmea, nenumărate zmea ridicată de copii, își joacă vesel cozile în virtul glumei ca un vers al lui Aristofan.

Pregătirile pentru sărbătorirea zilei naționale de astăzi erau în toi. Tot mai des se vedeau înscrise cifrele anului pe care îl comemorează: 1821.

În Grecia, anul 1821 este legat de numele lui Feodoros Kalokotronis, Rigas Feraios, Andreas Miaoulis — conducătorii mișcării eline de afirmare și eliberare națională. La monumentele lor, în toate orașele Greciei, vezi în aceste zile bogățiile de flori. Le aduc cetățenii. Unii depun impresionante jerbe, alții flori de cîmp sau din micile grădini ale caselor, alții rup o ramură de migdal înflorit sau de portocal, dar tot cetățeanul Greciei își cinstește eroii punînd în dragos-

te florilor dragostea sa de libertate. Tot ca un răsunet al anului 1821 — în Peloponez, lângă Patras — față în față peste golful Corint — cu celebrul templu de la Delphi, se află satul Kalavrita, sat în care o parolă mișcarea de la 1821 în localitățile peninsulei. Mai tirziu, peste mai bine de un secol, în lupta împotriva ocupației naziste, satul Kalavrita, lăcaș de tradiție al revoluționarilor, a dat puternice și perseverente batalioane de partizani, ceea ce i-a făcut pe fasciști să ucidă în întregime populația lui bărbătească și să incercе să-l radă de pe fața pămîntului.

Pe fundalul ecoului sărbătoresc al acestor zile, adunînd în minte toate cele văzute în Attica, în Peloponez, ca și în Tracia, în Macedonia, în Thesalia, se configurează imaginea Greciei contemporane. Atena și Piraeus sint străbătute de zgomotul betonierelor și al pie-

soana mea, ci de-fara din care veneam. România trezește pentru cetățeanul grec un vechi și constant sentiment de prietenie, iar fenomenul românesc contemporan este privit cu deosebit interes și cu multă, foarte multă simpatie.

Cetățenii întîlniți întîmplător au devenit deodată mult mai atenți și mult mai interesați aflînd că sint romîni. Oamenii de cultură mi-au vorbit cu pasiune despre intelectualitatea, despre știința, despre arta românească. Oamenii de afaceri mi-au vorbit despre relațiile lor cu întreprinderile noastre, exprîmîndu-și părerea că, după acordurile încheiate anul trecut, au fost create noi posibilități de lărgire a schimburilor dintre cele două țări. În contextul în care Grecia este decis să relanseze un intens proces de modernizare a economiei, utilizînd în proporție mai mare resursele materiale și energice umane de care dispune mi-au arătat ei, orice măsură tinzînd la dinamizarea activității economice este strîns legată de lărgirea permanentă a comerțului său exterior, de diversificarea lui, pe baze reciproc avantajoase cu toate țările, dar mai ales cu cele de care o leagă care stăteau de vorbă imi acordau un deosebit interes. Nu era vorba, bineînțeles, de per-